

3. Економічний енциклопедичний словник [Текст] : у 2-х томах. Т. 1. А-Н / С. В. Мочерний [та ін.]. - Львів : «Світ», 2005. – 611 с.

4. Нестерчук Ю.О. Вертикальна інтеграція у системі стратегічних цілей аграрної політики держави / Ю.О. Нестерчук // Актуальні проблеми економіки АПК: колективна монографія / за ред. Д.К.Семенди, О.І. Здоровцова. –Умань: «Сочінський». – 2009. – С. 75–135.

5. Зіновчук В.В. Чи підходить Україні європейська модель сільськогосподарської кооперації? / В. В. Зіновчук // Кооперативні читання: 2014 рік: Мат. Всеукр. наук.-практ. конф. – ЖНАУ, 2014. – С. 9-18.

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В УМОВАХ РИНКУ

***КУЛІШОВА Н. С., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Становлення ринкової економіки розпочалося із формування відповідних інститутів, необхідних для її функціонування. Ринкова трансформація для нашої держави була зумовлена такими факторами, як: низька адаптація командно-адміністративної системи до умов прогресу, негнучкість даної системи, соціально-економічна неефективність. Поступово Україна розширювала зв'язки із іншими державами та створювала конкуренцію на світовому ринку. Підвищення інтенсивності конкуренції зменшувало рівень монополізації соціально-економічної системи та сприяло розвитку її суб'єктів [4].

Однією з основних складових конкурентоспроможності є якість продукції. Внаслідок росту потреб у певних видах товарів постало питання про інтенсифікацію виробництва і, як наслідок, з ростом обсягів виробництва зростала також ймовірність зниження якості. Ще одним важливим фактором був НТП в розвитку науки, техніки, виробництва. Якість продукту уже залежала не тільки від сировини, але і від обладнання та матеріалів, адже, як і кожен продукт, вони мали не тільки рамки фізичного зносу, але і морального старіння [1].

---

* Науковий керівник – Крашторуцький О.О., д.е.н., професор

Завдання, що покладені на економічну систему держави, а саме економічне зростання країни, підвищення продуктивності праці, покращення добробуту населення, створення відповідного зовнішнього середовища бізнесу потребують вирішення проблеми стимулювання виготовлення продукції та надання послуг високої якості.

Сучасна ринкова економіка орієнтована на задоволення потреб споживача, тому через призму якості розкривається ефективність виробництва, ступінь задоволення потреб споживачів, розвиток зовнішньоекономічних зв'язків [2].

В нинішніх умовах для споживачів якість розглядається як сукупність властивостей, наданих продукту, які задовольняють потреби певного сегменту. Проте, для самих виробників якістю є ступінь бездефектності. Виходячи з різних бачень можна поняття «якості» тлумачити з різних точок зору. Економічним аспектом якості вважається результат споживання або споживчої вартості досліджуваного об'єкта. З даної точки зору важливо знати, яка якість задовольняє споживача і якою є її вартість, зважаючи на всі сегменти ринку. В основному споживач вибирає стратегію отримання максимум користі від товару, проте за низьку ціну. Правовий аспект наголошує на тому, що вимоги до якості і норми показників якості, які закладені в нормативній і технічній документації, мають бути обов'язковими до застосування. З правової точки зору, якість виступає як сукупність властивостей об'єкта, які відповідають вимогам, встановленим в нормативній документації [3].

Нині Україна має власні системи стандартизації, метрології та сертифікації продукції. Проте необхідно зміцнювати позиції на Світовому ринку. Це здійснюється лише завдяки підвищенню якості товару. Дані системи контролю за якістю повинні відповідати міжнародним аби наша держава могла співпрацювати з іноземним сегментом. Для полегшення контролю використовують як загальні показники, які є обов'язковими для всіх груп продукції, так і додаткові. За допомогою них встановлюється мінімальний рівень якості. Таким чином, кожний суб'єкт може поділити товари на якісні та неякісні.

Як зазначали Вересюк С.М. та Шеремет М.О., в умовах конкуренції підприємства повинні розвиватися, впроваджуючи в практику такі основні принципи:

- якість є не одним із напрямів діяльності фірми, а безперервним процесом, який стосується всіх функцій апарату управління;
- якість залежить від ступеня участі в її формуванні кожного

працівника фірми;

- якість не перешкоджає, а сприяє зниженню собівартості продукції;
- якість вимагає використання нової техніки й технології;
- якістю необхідно управляти так само безпосередньо й ефективно, як управляють виробництвом, устаткуванням, фінансами [5].

Тож підприємство, як основна ланка управління якістю, яке повинно базуватися як на національному, так і міжнародному законодавстві, орієнтуючись на життєвий цикл продукту та потреби споживачів [5].

Тому можна зазначити, що для росту економіки та підвищення рівня життя громадян необхідно звернути увагу на обсяги виробництва продукції, аби не було надлишку, який може призвести до втрати прибутку та безпосередньо виготовлення товарів та надання послуг високої якості. Для вирішення даних питань вагомими є не тільки державні інстанції, але і кожен суб'єкт господарювання. Організація повинна не лише ретельно здійснювати контроль за виробництвом, відповідати вимогам законодавства, а і отримати сертифікат. Даний документ засвідчить і надасть гарантію того, що товар задовольняє вимоги та стандарти якості.

Література.

1. Управління якістю як фактор успіху підприємства в умовах ринкової економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stud.com.ua/>

2. Якість і конкурентоспроможність в умовах ринкової економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/25859/1/1%20инт.%20Підручник%20Управл%20якістюХНАМГ.pdf>.

3. Еволюційні підходи до визначення основної [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bo0k.net/index.php?bid=673&chapter=1&pr=achapter>.

4. Ринкова система в Україні: проблеми становлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21579/.

5. Якість продукції та концепції управління нею як фактор підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/7_NMIW_2011/Economics/10_80849.doc